

Dokument z posiedzenia

A9-0167/2024

9.4.2024

SPRAWOZDANIE

w sprawie wniosku o uchylenie immunitetu Nilsa Ušakovsa
(2023/2091(IMM))

Komisja Prawna

Sprawozdawca: Gilles Lebreton

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE	6
INFORMACJE O PRZYJECIU SPRAWOZDANIA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WLASCIWEJ	7

PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku o uchylenie immunitetu Nilsa Ušakovsa (2023/2091(IMM))

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek o uchylenie immunitetu Nilsa Ušakovsa złożony 24 maja 2023 r. przez prokuratora Wydziału Koordynacji Działań Antykorupcyjnych w Departamencie Karnym Prokuratury Generalnej w Rydze, przekazany w tym samym dniu przez Prokuratora Generalnego Republiki Łotewskiej w związku z postępowaniem karnym, które ma być wszczęte w Republice Łotewskiej, i ogłoszony na posiedzeniu plenarnym 14 czerwca 2023 r.,
 - po wysłuchaniu wyjaśnień Nilsa Ušakovsa, zgodnie z art. 9 ust. 6 Regulaminu,
 - uwzględniając art. 8 i 9 protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej, jak również art. 6 ust. 2 aktu dotyczącego wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich z dnia 20 września 1976 r.,
 - uwzględniając art. 29 i 30 konstytucji Łotwy,
 - uwzględniając wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z: 21 października 2008 r., 19 marca 2010 r., 6 września 2011 r., 17 stycznia 2013 r. i 19 grudnia 2019 r.¹,
 - uwzględniając art. 5 ust. 2, art. 6 ust. 1 oraz art. 9 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A9-0167/2024),
- A. mając na uwadze, że prokurator Wydziału Koordynacji Działań Antykorupcyjnych w Departamencie Karnym Prokuratury Generalnej w Rydze zwrócił się o uchylenie immunitetu łotewskiego posła do Parlamentu Europejskiego Nilsa Ušakovsa, by móc wszcząć przeciwko niemu postępowanie karne dotyczące przestępstwa w postaci uzyskania łapówki poprzedzającego dopuszczenie się czynu niezgodnego z prawem w interesie innej osoby, z wykorzystaniem zajmowanego stanowiska, a także przestępstwa polegającego na nabyciu własności innej osoby przez nadużycie – w złej wierze – zaufania i w wyniku oszustwa (nadużycia finansowego), na dużą skalę i w zorganizowanej grupie; ponadto jako urzędnik publiczny zajmujący odpowiedzialne stanowisko miał on popełnić, z wykorzystaniem zajmowanego stanowiska i w złej wierze, czyny umyślne z zamiarem spowodowania poważnych konsekwencji, wymienione w art. 177 ust. 3 i art. 318 ust. 3, art. 15 ust. 4 i art. 320 ust. 4 łotewskiego kodeksu karnego;
- B. mając na uwadze, że między 22 lipca a 17 września 2017 r. Nils Ušakovs, jako

¹ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 21 października 2008 r., Marra/De Gregorio i Clemente, C-200/07 i C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; wyrok Sądu z 19 marca 2010 r., Gollnisch/Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; wyrok Sądu z 6 września 2011 r., Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; wyrok Sądu z 17 stycznia 2013 r., Gollnisch/Parlament, T-346/11 i T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 19 grudnia 2019 r., Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

prezydent miasta Rygi, a zatem osoba sprawująca władzę publiczną na odpowiedzialnym stanowisku, reprezentujący także gminę Ryga jako akcjonariusza ryskiej firmy transportowej, miał m.in. zażądać jakoby od pośredniczącego właściciela spółki transportu minibusowego łapówki w wysokości 50 % kwot, które spółka ta miałaby otrzymać od miasta Rygi za przewóz pasażerów uprawnionych do biletów ulgowych;

- C. mając na uwadze, że Nils Ušakovs został wybrany do Parlamentu Europejskiego w wyborach europejskich w maju 2019 r.;
- D. mając na uwadze, że zarzucane mu przestępstwo nie ma związku z opiniami wyrażonymi ani głosami oddanymi przez Nilsa Ušakovsa podczas wykonywania obowiązków, zgodnie z art. 8 Protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej;
- E. mając na uwadze, że zgodnie z art. 9 Protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej posłowie do Parlamentu Europejskiego korzystają na terytorium swoich państw z immunitetów przyznawanych członkom parlamentu ich państwa;
- F. mając na uwadze, że art. 29 i 30 konstytucji łotewskiej stanowi, że:
- „Artykuł 29
- Nie można bez zgody Sejmu aresztować posła na Sejm, przeprowadzić u niego rewizji ani w inny sposób ograniczyć jego wolności osobistej. [...]
- Artykuł 30
- Nie można bez zgody Sejmu wszcząć postępowania karnego przeciwko posłowi na Sejm ani nałożyć na niego kary administracyjnej.”;
- G. mając na uwadze, że – z jednej strony – Parlamentu nie można uznawać za sąd, a z drugiej – posła nie można w procedurze uchylenia immunitetu uznać za „oskarżonego”²;
- H. mając na uwadze, że immunitet parlamentarny ma chronić Parlament i posłów do niego przed postępowaniami sądowymi w związku z działaniami podejmowanymi w ramach wykonywania obowiązków parlamentarnych i niemożliwymi do oddzielenia od tych obowiązków;
- I. mając na uwadze, że Nils Ušakovs miał nie doprowadzić do skutku tego przestępstwa – czyli uzyskania łapówki – rzekomo dlatego, że pośredniczący właściciel spółki transportu minibusowego nie zgodził się zapłacić jej w takiej wysokości;
- J. mając na uwadze, że w toku dochodzenia nie udało się z całą pewnością ustalić dokładnego miejsca i czasu domniemyanych przestępstw;
- K. mając na uwadze, że czyny zarzucane Nilsowi Ušakovsowi miały być popełnione w 2017 r., a prokurator generalny Republiki Łotewskiej przekazał wniosek o uchylenie

² Wyrok Sądu z 30 kwietnia 2019 r., Briois/Parlament, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

immunitetu dopiero 23 maja 2023 r.; mając na uwadze brak przekonującego uzasadnienia takiego opóźnienia w działaniach;

- L. mając na uwadze, że informacje i wyjaśnienia przedstawione w sprawie, w tym odpowiedzi zastępcy prokuratora Republiki Łotewskiej, pozostawiają wątpliwości co do podstaw wniosku o uchylenie immunitetu oraz poważne wątpliwości proceduralne, w tym dotyczące przyczyn złożenia wniosku o uchylenie immunitetu;
 - M. mając na uwadze, że z orzecznictwa TSUE wynika, iż Parlament dysponuje „bardzo szerokim zakresem uznania co do kierunku, jaki zamierza nadać decyzji w następstwie wniosku o uchylenie immunitetu [...], ze względu na polityczny charakter takiej decyzji”³;
 - N. mając na uwadze, że z połączenia tych konkretnych elementów rodzą się poważne wątpliwości wskazujące na ewentualny zamiar zaszkodzenia działalności politycznej Nilsa Ušakovsa, a zatem m.in. jego działalności jako posła do Parlamentu Europejskiego;
 - O. mając na uwadze, że w związku z tym wydaje się, iż w przedmiotowej sprawie istnieje *fumus persecutionis*, tj. „konkretne elementy”⁴ wskazujące na to, że sprawę wniesiono do sądu z zamiarem zaszkodzenia jego działalności politycznej, a zwłaszcza działalności jako posła do Parlamentu Europejskiego;
1. postanawia odmówić uchylenia immunitetu Nilsa Ušakovsa;
 2. zobowiązuje swoją przewodniczącą do natychmiastowego przekazania niniejszej decyzji i sprawozdania komisji właściwej właściwym organom Republiki Łotwy i Nilsowi Ušakovsowi.

³ Wyrok Sądu z 17 stycznia 2013 r., Gollnisch, T346/11 i T347/11, ECLI:EU:T:2013:23, pkt 59 i przytoczone tam orzecznictwo.

⁴ Wyrok Trybunału z 17 września 2020 r., Troszczynski, C-12/19, ECLI:EU:C:2020:725, pkt 26.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA
OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Sprawozdawca oświadcza na własną odpowiedzialność, że nie otrzymał żadnych informacji od podmiotu lub osoby, które należałoby wymienić w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU SPRAWOZDANIA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WLASCIWEJ

Data przyjęcia	8.4.2024
Wynik głosowania końcowego	+: 14 -: 1 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Gunnar Beck, Ibán García Del Blanco, Virginie Joron, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Maria-Manuel Leitão-Marques, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Guy Lavocat, Antonius Manders, Nacho Sánchez Amor